

<http://physicsweb.org/article/news/9/9/9>

2005/09/15

نانوآهنرباها ی نزدیک به هم

یک گروه فیزیک‌پیشه از ایالات متحده نشان داده اند دو آهنربا ی نانومقیاس نزدیک به هم را می‌شود به نوسان هم‌فاز با هم وا داشت. این پدیده شبیه آن است که دو ساعت آونگی که روی یک دیوار باشند، به خاطر جفت‌ش ضعیف سیگنال‌ها ی صوتی هم‌زمان می‌شوند. در این پدیده ی نوسان هم‌فاز آهنرباها، یک خروجی ی پایی دار میکروموج تولید می‌شود. به این ترتیب، با استفاده از این پدیده می‌شود اجزا ی حجیم و پرخراج لازم برای قفل فاز را (که در ابزارها بی مثل سیستم‌ها ی رادار و تلفن‌ها ی قابل حمل به کار می‌رود) کنار گذاشت. این آهنرباها را می‌شود به عنوان گیرنده‌ها ی ریز هم به کار برد و به این ترتیب میکروفراشه‌ها می‌توانند بی تماس با هم با یک‌دیگر ارتباط برقرار کنند، که این قدرت پردازش کامپیوترها را به طور چشم‌گیری زیاد می‌کند [1].

شَهزاد کاکا [2] و هم‌کاران ش از مؤسسه ی ملی ی استانداردها و فناوری (نیست) [3] در بولیدر، و فرید منکف [4] و هم‌کاران ش در فری سکیل سیماهای کانداکتر آی‌ان‌سی [5] در آریزُنا، نانوآهنرباها پیشان را از دو لایه ی نازک مغناطیسی با کلفتی‌ها ی مختلف ساختند که بین شان یک لایه ی غیرمغناطیسی بود. این لایه‌ها را با روش‌ها ی استاندارد فناوری ی فرآوری ی نیم‌رسانا نقش‌دار کردند، که به این ترتیب این گروه توانست آهنرباها ی با قطر کمتر از 100 nm بسازد. مثلاً ابزار گروه نیست شامل دایره‌ها ی بی به قطر 50 نانومتر است.

وقت ی به چنین ابزاری جریان مستقیم اعمال شود، ماهیت مغناطیسی ی لایه‌ها باعث می‌شود تکانه‌ها ی زاویه‌ای ی ذاتی ی (اسپین‌ها ی) الکترون‌ها ی جریان هم‌جهت شود. در ابزار نیست، این جریان اسپین‌قطبیده یک گشت آور اسپینی القا می‌کند که

باعث می‌شود جهت مغناطیده‌گی ی این ابزار نوسان کند. در ابزار فُری سُکیل، اسپین - الکترون‌ها ی جریان از لایه ی اول به لایه ی دوم منتقل می‌شود، که این هم به نوسان - مغناطیده‌گی می‌انجامد.

این نوسان‌ها میکروموج تولید می‌کنند و این میکروموج‌ها را می‌شود (با فقط تغییر - جریان یا اعمال - یک میدان مغناطیسی ی بیرونی) بین - چند گیگاهرتس و چندده گیگاهرتس کنترل کرد. به علاوه، وقت ی دو نانوآهن ربا به هم نزدیک باشند (به فاصله ی حدوداً 500 nm در مورد - نیست و حدوداً 200 nm در مورد - فُری سُکیل) و ترکیب‌ها ی جریانی ی خاص ی اعمال شود، این آهن‌رباهای هم‌فاز نوسان می‌کنند. این سیستم - قفل‌فاز سیگنال‌میکروموج ی تولید می‌کند که شدت - آن دو برابر - شدت - حاصل از یک آهن‌ربا است، و این نشانه ی تجربی ی کلیدی ی این پدیده است.

هردو ی این گروه‌ها می‌گویند قفل‌فاز باید در آرایه‌ها بی شامل - بیش از دو نانوآهن ربا هم رخ دهد. یک تک‌نوسان‌گر سیگنال ی با توان - 10 نانووات تولید می‌کند، اما آرایه‌ای کوچک شامل - 10 نانونوسان‌گر می‌تواند بیش از یک میکرووات توان تولید کند. به علاوه تابش - حاصل به شدت جهت‌مند است. به همین خاطر چنین آرایه‌ها بی بالقوه در گیرنده‌ها و فرستنده‌ها بی‌سیم مفید خواهند بود. این پژوهش‌گران بنا دارند سازوکار - پس - این نوسان‌ها را با تفصیل - بیشتری تعیین کنند.

- [1] Nature **437** 389; Nature **437** 393
- [2] Shehzaad Kaka
- [3] National Institute of Standards and Technology (NIST)
- [4] Fred Mancoff
- [5] Freescale Semiconductor Inc.